

ANTWOORD

VAN GEDEPUTEERDE STATEN

OP VRAGEN VAN

A.H.K. van Viegen (PvdD)

(dd. 23 januari 2020)

Nummer

3587

Onderwerp

Zorgen over financiële tekorten gemeente sociaal domein

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Op 19 december 2019 hebben GS een brief naar Provinciale Staten gezonden, waarin staat vermeld dat een aantal gemeenten in 2020 onder preventief financieel toezicht zijn gesteld.

De Partij voor de Dieren maakt zich zorgen over het preventief financieel toezicht op gemeenten wegens financiële tekorten in de WMO en de jeugdzorg. We refereren hierbij aan de brieven van GS van 12 november 2019 aan de ministers Knops en De Jonge en constateren dat GS onze zorgen delen.

1. *Denken GS dat dit probleem de komende tijd nog zal toenemen en bij meer gemeenten zal gaan spelen? Kunt u dit nader toelichten?*

Antwoord

Net als u maken wij ons zorgen over de financiële ontwikkelingen in het sociaal domein en de maatschappelijke gevolgen die deze ontwikkelingen hebben. Wij hebben geen aanleiding om aan te nemen dat deze problematiek op korte termijn zal afnemen. Om die reden hebben wij ook in onze brief van 12 november 2019 bij het Rijk aangedrongen mee te denken over structurele oplossingen.

2. *Welke mogelijkheden zien GS om gemeenten hierbij nog extra te ondersteunen?*

Antwoord

Sinds de decentralisatie van het sociaal domein richting gemeenten, is de provincie niet meer belast met de uitvoering van taken in het sociaal domein. Wel worden de ontwikkelingen nauw gevolgd omdat de provincie zich inzet voor de kwaliteit van het lokaal bestuur. De financiële problematiek in het sociaal domein heeft hier een grote invloed op.

De provincie ondersteunt gemeenten door kennisdeling te faciliteren. Het delen van ervaringen en best practices is noodzakelijk om de oplopende kosten te beheersen. Zo is er afgelopen zomer een ambtelijke bijeenkomst georganiseerd over de financiële problematiek in de jeugdzorg. Dit jaar zal er een vervolg op deze ambtelijke bijeenkomst worden georganiseerd. Ook wordt er een bijeenkomst voor de Zuid-Hollandse wethouders financiën georganiseerd, met het sociaal domein als belangrijkste thema. Aan de inkomstenkant ondersteunt de provincie gemeenten door middel van de lobby richting het Rijk.

3. *Trekt de provincie ook samen op met andere provincies, omdat ook andere provincies met deze problematiek te maken hebben? Zo ja, op welke wijze?*

Antwoord

Provincies hebben onderling contact over de ontwikkelingen binnen het sociaal domein. Wanneer zich kansen voordoen om gezamenlijk op te trekken, dan zullen wij die vanzelfsprekend benutten.

4. *Hoe worden de Zuid-Hollandse gemeenten op de hoogte gehouden van de besprekingen tussen de provincie Zuid-Holland en het Rijk?*

Antwoord

Er is op dit moment nog geen sprake van een dialoog met het Rijk. Zie ook ons antwoord op vraag 5.

5. *Is er al een antwoord gekomen op de brieven van GS aan Minister De Jonge en Knops van 12 november 2019? Zo ja, kunt u ons op de hoogte stellen van de beantwoording?*

Antwoord

Wij hebben nog geen antwoord ontvangen op onze brief. Hiervoor zullen wij bij de ministeries nogmaals aandacht vragen.

6. *Een jaar geleden kreeg een aantal gemeenten een compensatie, omdat zij de tekorten op gebied van het sociaal domein niet konden opvangen. Andere gemeenten hebben de keuze gemaakt om (fors) te bezuinigen op andere gemeentelijke onderdelen om de kosten in het sociaal domein te kunnen dekken en kregen geen compensatie. Hierdoor ontstaat ongelijkheid tussen de gemeenten en is dit in feite niet eerlijk. Is dit probleem aan het Rijk gecommuniceerd door GS? Zo nee, bent u bereid om dit alsnog te doen? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

We gaan ervan uit dat met compensatie het fonds tekortgemeenten bedoeld wordt waaruit 77 gemeenten in 2018 zijn gecompenseerd voor de tekorten op WMO en Jeugd in 2016 en 2017. Wij hebben over dit specifieke punt niet gecommuniceerd met het Rijk. Op dit moment zien wij ook geen aanleiding om dat te doen. Het is namelijk niet te zeggen of dit tot ongelijkheid tussen gemeenten heeft geleid.

Ten eerste is bij de verdeling van het fonds rekening gehouden met de hoogte van het tekort. Ten tweede betekent een uitkering uit het fonds niet dat de gemeente voor het volledige tekort is gecompenseerd. Er zijn namelijk meer aanvragen geweest dan er geld beschikbaar was.

Om tot een goede structurele compensatie te komen is het Rijk op dit moment bezig met het herijken van het gemeentefonds. Wat de effecten van deze herijking zullen zijn en of de verdeling en hoogte daarmee eerlijker worden, is op dit moment nog niet te zeggen. We volgen deze ontwikkelingen met belangstelling.

7. Wat gaan GS aan deze ongelijkheid doen?

Antwoord

Zie ons antwoord op vraag 6.

Den Haag, 18 februari 2020

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. H.M.M. Koek

drs. J. Smit